

WRATTEN

- WAT ZIJN WRATTEN
- WAT KUNT U ZELF DOEN
- WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN
- WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN

WRATTEN

Veel mensen hebben er weleens een gehad: een wrat. Ze verschijnen zomaar, vooral bij kinderen. En meestal verdwijnen ze ook weer zomaar. Met hygiënische maatregelen kunt u de kans op besmetting beperken. En u kunt wratten bestrijden met een medicijn van de apotheek en veel geduld.

WAT ZIJN WRATTEN?

Een wrat is een uitgroei van de huid. Er zijn verschillende soorten wratten. Ze ontstaan door een besmetting met een virus: het humaan papillomavirus (HPV). Verschillende typen van dat virus zorgen voor verschillende soorten wratten.

GEWONE WRATTEN

De gewone wrat is een rond, scherp begrensd, bloemkoolachtig uitgroei van de huid. Wratten zijn meestal tussen de 1 millimeter en 1 centimeter groot. Ze zitten op de handen, voetzolen, knieën of in het gezicht. Soms verschijnt er één wrat, soms een groepje bij elkaar.

Gewone wratten komen veel voor bij schoolkinderen, vooral tussen de tien en zestien jaar. Als een kind wratten heeft, kunnen andere gezinsleden er ook mee besmet raken. Dit kan gebeuren door direct contact, maar bijvoorbeeld ook via een gezamenlijk gebruikte handdoek, of via een deurkruk.

Het virus verspreidt zich door het hele lichaam. Wie eenmaal is besmet met het virus, kan daardoor ook wratten krijgen op andere plaatsen. Krabben, vocht en nagelbijten vergroten de kans op besmetting.

Na de besmetting duurt het minstens 1 maand, maar soms wel 20 maanden voordat er een wrat verschijnt.

De meeste wratten verdwijnen vanzelf, doordat het lichaam afweerstoffen vormt tegen het virus. Deze afweerstoffen bieden levenslang bescherming tegen infecties met hetzelfde type virus.

Mensen met een verminderde afweer tegen ziektekiemen krijgen sneller wratten en komen er moeilijker vanaf. Dit zijn bijvoorbeeld:

- mensen die besmet zijn met hiv;
- mensen die na een transplantatie medicijnen krijgen om het immuunsysteem te onderdrukken;
- mensen die worden behandeld met een chemokuur tegen kanker.

VOETWRATTEN

Er zijn 2 soorten voetwratten. De doornwrat groeit in de diepte en is pijnlijk. De mozaïekwrat breidt zich oppervlakkig uit. Vooral kinderen en jongeren hebben last van voetwratten. Net als gewone wratten verdwijnen voetwratten vaak vanzelf als er afweerstoffen zijn gevormd.

De besmetting met voetwratten vindt vooral plaats in sportzalen, zwembaden en gemeenschappelijke douches.

WATERWRATJES

Waterwratjes zijn witte, bolronde bultjes met een parelmoerachtige glans. In het midden van elk wratje zit een soort putje, waaruit een witte brij gedrukt kan worden. Meestal zijn er veel van zulke wratjes tegelijk. Ze kunnen overall op het lichaam voorkomen en zijn zeer besmettelijk.

Waterwratjes komen vooral voor bij kinderen van 2 tot 4 jaar. De besmetting vindt plaats door direct contact of bijvoorbeeld via een gezamenlijk gebruikte handdoek of via speelgoed. Na de besmetting duurt het tussen 2 weken en 6 maanden voordat de wratjes verschijnen. De infectie breidt zich uit als het kind zich krabt. De wratjes kunnen daarbij ontstoken raken.

De wratjes verdwijnen meestal vanzelf na gemiddeld 13 maanden, doordat het lichaam afweerstoffen vormt tegen het virus.

WAT KUNT U ZELF DOEN

U kunt proberen wratten bij uzelf en anderen te voorkomen door een aantal hygiënische maatregelen te nemen.

BIJ ALLE SOORTEN WRATTEN

- Probeer niet te krabben of te peuteren aan een wrat.
- Gebruik ieder een eigen handdoek.

BIJ VOETWRATTEN

- Was de voeten elke dag, liefst met weinig of geen zeep.
- Gebruik eventueel een wasemulsie of een pH-neutrale zeep.
- Droog de voeten zorgvuldig af, vooral tussen de tenen.
- Draag elke dag schone sokken die het transpiratievocht goed opnemen en de huid droog houden, bijvoorbeeld katoenen of wollen sokken.
- Draag goed passende en goed ventilerende schoenen, bij voorkeur van leer.
- Wissel liefst dagelijks van schoenen, zodat de schoenen die u niet draagt, goed kunnen drogen.

- Draag in gemeenschappelijke doucheruimten en zwembaden slippers.
- Draag in de sportzaal sportschoenen.

WAT KAN UW APOTHEKER VOOR U DOEN

Ook al verdwijnen de meeste wratten vanzelf, toch willen veel mensen een medicijn tegen wratten gebruiken. De reden kan zijn dat de wrat op een hinderlijke plaats zit, of dat iemand de wrat lelijk of vies vindt.

GEWONE WRATTEN OF VOETWRATTEN

Zelfbehandeling met *salicylzuur*

De meeste wratten kunt u zelf behandelen met een vloeistof of een zalf met *salicylzuur*. Die verweekt het bovenste laagje van de huid. Breng de vloeistof of de zalf één keer per dag aan, uitsluitend op de wrat en niet op de huid er omheen. Die moet worden beschermd.

De huid om de wrat heen beschermen kan bijvoorbeeld met behulp van een likdoornpleister of een hechtpleister. In de hechtpleister maakt u met een perforator een gaatje. Als dat gaatje kleiner is dan de wrat, kunt u het met een schaartje wat groter maken.

Een andere methode is de huid om de wrat heen in te smeren met *vaseline* of *zinkzalf*, zodat het *salicylzuur* de gezonde huid om de wrat heen niet kan verweken.

Als de vloeistof na het opbrengen is gedroogd, kunt u de beschermlaag weghalen. Het kan soms wel 3 maanden duren voor de wrat kleiner wordt of verdwijnt.

Kinderen jonger dan 2 jaar mogen geen *salicylzuur* gebruiken. Vooral kleine kinderen zijn gevoelig voor bijwerkingen van *salicylzuur*. Gebruik dit medicijn alleen in overleg met uw arts bij kinderen onder de 4 jaar.

Wrat bevriezen

Als een wrat na 3 maanden zelfbehandeling met *salicylzuur* nog niet weg is, valt te overwegen hem door een arts te laten bevriezen. Er ontstaat na het bevriezen een brandblaar die binnen een week verdwijnt. Deze behandeling is pijnlijk en vaak is er meer dan één behandeling nodig om de hele wrat te verwijderen.

U kunt de wrat ook bevriezen met *dimethylether* in een spuitbusje. Dit is te koop bij de apotheek. Volg de gebruiksaanwijzingen in de bijsluiter goed op. Laat u eventueel helpen door iemand die u vertrouwt.

Net als de behandeling door de arts is deze behandeling pijnlijk en vaak is er meer dan één behandeling nodig om de gehele wrat te verwijderen.

WATERWRATJES

Afwachten is bij waterwratjes vrijwel altijd het beste. Een ontstoken wrat kan een paar dagen worden afgeplakt met een pleister om verspreiding te beperken.

WANNEER KUNT U BETER NAAR UW HUISARTS GAAN

Doorgaans hoeft u met een wrat niet naar de huisarts. Doe dat echter wel als 3 maanden zelfbehandeling met *salicylzuur* niet heeft geholpen, en ook in de volgende gevallen:

- als u wratten krijgt terwijl u een verminderde afweer heeft, bijvoorbeeld na een transplantatie, als u besmet bent met hiv, of als u wordt behandeld tegen kanker;
- als u last heeft van wratten aan uw anus of geslachtsorganen. Voor zulke wratten heeft u een medicijn op recept nodig;
- als een wrat bloedt, jeukt of verandert van grootte of kleur. Dit kan betekenen dat de wrat kwaadaardig is;
- als u twijfelt of een bobbeltje wel een wrat is;
- als u last heeft van wratten aan uw anus of geslachtsorganen. Voor zulke wratten heeft u een medicijn op recept nodig.

BELANGRIJK

- Wratten worden veroorzaakt door een besmettelijk virus.
- De meeste wratten verdwijnen vanzelf weer als het lichaam antistoffen heeft gemaakt tegen het virus.
- In zwembaden, sporthallen en gemeenschappelijke douches is de kans op besmetting met voetwratten het grootst.
- U kunt gewone wratten en voetwratten zelf behandelen met een vloeistof of een zalf met *salicylzuur*.
- U moet de zelfbehandeling soms wel 3 maanden volhouden voor de wrat kleiner wordt of verdwijnt.
- Bij waterwratjes is afwachten het beste.

LET OP!

In deze folder worden alleen de namen van de belangrijkste werkzame stoffen genoemd en geen merknamen, omdat de voorlichting in deze folder onafhankelijk is.

In de apotheek kunnen ze u precies vertellen welke merknamen bij welke werkzame stof horen. De prijzen van de medicijnen verschillen per merk. In de apotheek kunt u de prijzen navragen.

Vraag over uw medicijnen? Apotheek.nl

Herzien juli 2020.

